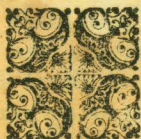

ΤΑ ΚΟΜΨΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ
ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΑΣΤΑΝ ΦΕΡΕΤΗ,
ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ.

ΝΥΝ ΔΕ
ΠΙΟΥ Θ΄.

ΔΙΗΓΗΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΜΙΑΣ ΚΑΛΟΓΡΑΙΑΣ
ΕΙΣ ΕΝΑ ΣΑΝΔΑΛΟΦΟΡΟΝ ΚΑΛΟΓΗΡΟΝ.

(Εκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.»

1862.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΟ ΜΕΟΥ
 ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙΣ 2. Φ 5. 0011

ΤΑ ΚΟΜΨΑ ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΑΣΤΑΝ ΦΕΡΕΤΗ.

ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΥ ΤΟΥ ΙΠΠΙΚΟΥ.

ΝΥΝ ΔΕ

ΠΙΟΥ Θ'.

ΔΗΓΗΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΜΙΑΣ ΚΑΛΟΓΡΑΙΑΣ ΕΙΣ ΕΝΑ

ΣΑΝΔΑΛΟΦΟΡΟΝ ΚΑΛΟΓΗΡΟΝ.

(Εκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

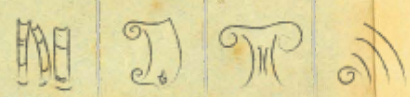
Η κυρά Αννέτα, εἶναι πτωχή τις γραία, τῆς ὁποίας αἱ παρεκτροπαὶ τῆς νεότητος εἶχον προξενήσει μέγα θόρυβον εἰς Ρώμην, ἐπελθοῦσα ὁμως ἡ ἡλικία τῆς φρονήσεως (καὶ ἡ τοιαύτη ἔρχεται ἀφοῦ θέσει τις ἰκανὸν ἀριθμὸν ἐτῶν ἐπὶ τῆς ῥάχης) κατέφυγεν εἰς τι μοναστήριον, ἐνεδύθη τὸ μοναχικὸν φόρεμα, ἀφιερώνουσα εἰς τὸν Θεὸν ὅ,τι πλέον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ κυρά Αννέτα εἶναι ἡ πλέον στενὴ φιλενάδα καὶ ἐμπιστευμένη τοῦ πάτερ Φραγγίσκου, ἐνὸς ὠραίου καλογήρου 40 ἔως 50 ἐτῶν, ὅστις χαίρεται καλ' ὑπερβολὴν, ὁσάκις ἐνῶ βουτᾶ τὸ ψωμί του ἐντὸς καλῆς κοικολάτας, τὰ ὁποῖα κάθε πρωὶ τοῦ προσφέρει ἡ καλογραία, τὴν κάμνει νὰ τοῦ διηγῆται τὰ νόστιμα συμβεβηκότα κανενὸς κληρικοῦ ἢ καρδινάλιου γνωρίμου του. Μεταξὺ τῶν πολλῶν οὐδὲ Πίος ὁ Θ'. ἐφείσθη ὑπὸ τῆς καλογραίας, ἰδοὺ δὲ τίνι τρόπῳ αὐτὴ ἰχνογράφησε τὴν ζωὴν του καὶ ἐδιηγῆθη τὰ συμβεβηκότα του.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ 16.ου αἰῶνος κατασκευαστῆς τις κομβίαν τῆς Βοσῆσιας ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα του, ὅπου δὲν ἐκέρδιζε τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ ὑπῆγε νὰ ἀποκατασταθῆ εἰς Συναγαλίαν. Οὗτος ὁ τεχνίτης ὀνομάζετο Ἀλβέρτος Μάσταη. Ἡ τύχη ἠνόνησε τὸν μετοικήσαντα, ὅστις ἐντὸς ὀλίγου ἐπρόδευσε, μετὰ ταῦτα ὑπανδοεῖται καὶ τέλος ἀπέκτησε καὶ ἰδίαν κατοικίαν ἐπὶ γῆς εἰς τὴν καὶ μὲν δὲν ἐγενήθη, ἀλλ' ἦτις ἦτον γῆ Ἰταλική.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

τὰ κατορθώματα τοῦ τυχοδιώκτου σπρώχνουν τὸ θάρρος τῶν ἀγογγών του, ἡ καλὴ ἔκθρασις δίδει εἰς αὐτοὺς τόλμην, καὶ ὡς ἐκ τούτων περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος παρησιάζονται ὑπερπιδόντες τὰ ὅρια τοῦ ὄχλου καὶ ἀναμηνυόμενοι μεταξύ τῆς ἀρχοντίας τῆς ἐπαρχίας· καθότι εἰς τὰς ἐπαρχίας συχνάκις συμβαίνει τὸ καλῆτερον οἰκίστημον νὰ ᾖ ἐν ἐμβλημα ἀξίας ἢ φράγκων.

Ἡ Οἰκογένεια Μάσταη ἦτον ταραχοπιὸς, ἀλλαζών, προκλητική, καὶ πάντοτε συνένοχος εἰς τὰς ἐμφυλίους ταραχάς· ἐπορευέτο μὲ τὰς ἰδέας τοῦ αἰῶνος, πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ νεωτερισμοῦ, χωρὶς νὰ μὲν ἰστάσιμος, ἢ νὰ συγκατατάσσεται μεταξύ ἐκείνων οἵτινες λησμονοῦνται, ἢ ἐκείνων οἵτινες μένου ἀδιάφοροι· ἔτοιμος δὲ νὰ κατασκοπεύῃ εἴαν ἠδύνατο νὰ ἐνεργῇ μετ' ἐπιτυχίας.

Ἡ οἰκογένεια Μάσταη ἤρχισε νὰ ἀποκτήσῃ κάποιαν βαρύτητα καὶ ἐπιρροὴν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ταχέως νὰ προτεύῃ. Εἰς ταῦτα ἐπροστέθη καὶ ὁ γάμος τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου Μάσταη μετὰ τινος ἐκ τῆς οἰκογενείας Φερέτη ἐξ Ἀγκῶνος, ἣτις εἶχε μίαν πλουσίαν κληρονομίαν, ἐν ὄνομα πλέον ἀκουσμένον ὅπως τὰ προσθήσῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν Μάσταη καὶ προστούτοις τὸν τίτλον τοῦ Κομητοῦ· ἔνεκα τούτων δὲ ἡ Οἰκογένεια Μάσταη—Φερέτη ὑψώθη ἐπι μᾶλλον εἰς τὴν ἐπαρχίαν.

Ἱερώνυμος Μάσταη—Φερέτης ἐνυμφεύθη Κατερίαν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Κομητῶν Σολιάτζη, νεὰ ὥραία, μεγάλη καὶ ἀγαθὴ, ἣτις ἀγαποῦσε σχεδὸν ἐξίσου τὰ τέκνα τῆς ὡς περ τὰς συναναστροφάς τῶν νεοπλούτων εὐγενῶν. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἐγεννήθη κατὰ τὰ 1792 ὁ Ἰωάννης Μαρίνος Μάσταη Φερέτης, ὁ νῦν Πάπας!

Ὁ περίφημος Ἀστρονόμος Ἰγγιράμης διεύθυνε, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἐν γυμνάσιον τῶν σχολῶπων εἰς Βολτέρα. Οἱ σχολῶποι εἶναι οἱ πλέον ἀσπονδοὶ καὶ πλέον τρομεροὶ ἐχθροὶ τῶν Ἰησουϊτῶν, ἴσως ἔνεκα ζηλοτυπίας τοῦ ἐπαγγέλματος, καθότι ἡ μέθοδος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ εἶναι ἡ αὐτὴ, ἴσως δὲ πρὸς ἐπαλήθευσιν τοῦ αξιώματος ὅτι κληρικὸς καλὸν κληρικὸν δὲν θέλει. Εἰς αὐτὸ ὅθεν τὸ γυμνάσιον ὁ Ἰωάννης Μαρίνος, νεώτατος εἰσέτι, ἐστάλη ὅπως σπουδᾶσῃ, ὅχι τόσο διότι ἐδίδο δειγμάτων πρῶϊμου νοήσεως, ἢ διότι ἐδείκνυε χαρακτῆρα ὅστις εἶχεν ἀνάγκην ὁδηγοῦ, ἀλλὰ διότι ὁ πατὴρ του ἠσθάνετο τύψιν τινὰ ὅτι ἠμέλεισε τὴν ἀνατροφήν τῶν λοιπῶν τέκνων του, ἢ δὲ μήτηρ του, γυνὴ εἰς ἄκρον εὐλαθείας, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐμψυτεύσῃ εἰς

τὴν καρδίαν τούτου τοῦ υἱοῦ τῆς τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐβλεπε πολὺ παραμελημένας.

Οἱ συγγραφεῖς οἵτινες ἐπιχειροῦν βιογραφίας διασήμων ἀνδρῶν, συνειθίζου νὰ παριστάνου τὸν ἥρωά των ὡς προικισμένον μὲ ἔκτακτα προτερήματα καὶ ἀπὸ αὐτῆν του τὴν νηπιότητα, ἐγὼ ὅμως ἐντρέπομαι διὰ τὸν ἐδικόν μου, διότι ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐδεικνύετο ὄλως διόλου ὑστερημένος προτερημάτων.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἦτον κράσεως ἀδυνατοῦ, χλωμὸς, μικρόσωμος, καὶ εἰς κατάστασιν διαρκοῦς ἀναρρώσεως. Ἐπταετῆς ὢν προσεβλήθη ἀπὸ ἐπιληψίαν σπασμωδικήν, ἣτις δὲν ἔκαμνεν διακοπὴν.

Ὁ Πάτερ Ἰγγιράμης, ὅστις ὀπωσοῦν τὸν εὐνοοῦσε, ἐφρόντιζε περὶ αὐτοῦ, αἰσθανόμενος συμπάθειαν δι' ἐκεῖνο τὸ πτωχὸν πλάσμα, ὅπερ βασιανίζομενον ἀπὸ τοιαύτην ἀδυσώπητον ἀσθένειαν, ἐπνίγετο μόνις ἤρχιζε νὰ ἀναπτύσσεται. Ἐφρόντιζε ὅθεν νὰ ἀπαλλάτῃ τὸν μικρὸν Μάσταη ἀπὸ τὴν ἐργασίαν καὶ ἀπὸ τὰ γυμνάσια, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἐδείκνυετο χαρακτῆρος εὐπειθοῦς καὶ συμπαθητικοῦ, ὥστε ἀφόπιζε καὶ τοὺς πλέον αὐθάδεις τῆς τάξεώς του.

Τούτο δὲ ἴσως ἐπενήργησεν ὅπως διπλασιάσῃ τὴν κλῆσιν τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου, ἣν εἶχε πρὸς τὴν σκεπτικότητα καὶ πονηράδα.

Ὁ Ἰγγιράμης ἠδύνατο νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὅπως καὶ εἰς τὰ ἀστρονομικὰ βιβλία, ἐνόησεν ὅθεν ὅτι σκεπτικὸν καὶ ποιητικὸν ἐνυπῆρχεν εἰς ἐκείνην τὴν πονηράδα τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου, μόλα ταῦτα ποτὲ δὲν ἐπίστευσε ὅτι ὁ τοιοῦτος νέος ἦτον ἱκανὸς νὰ γίνῃ ἄλλο τι. — Τότε δὲ, ἐπειδὴ αἱ προσβολαὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ ἤρχοντο πλέον συνεχεῖς, καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης Μαρίνος δὲν ἠλευθερόνετο ἀπὸ τὴν μίαν, εἰμὴ διὰ νὰ πέσῃ εἰς ἄλλην τρομακτικωτέραν καὶ πλέον ἐπιφοβὸν, ὡς ἐκ τούτων ὁ πᾶτερ Ἰγγιράμης ἔγραψε πρὸς τοὺς γονεῖς του ἵνα τὸν ἀποσύρωσιν ἀπὸ τὸ γυμνάσιον. Ὁ Μάσταης ὅμως δὲν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρικὴν του οἰκίαν εἰμὴ περὶ τὰ 1813.

Εἰς τὸ γυμνάσιον ὁ ἥρωας μας ἔμαθε ὀλίγιστα λατινικὰ καὶ ἑλληνικὰ· ὡς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ὅμως τῶν μεγάλων ποιητῶν ἐγυμνάσθη, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῇ, εἰς τὴν στιχουργίαν, καὶ συχνάκις ἐξεκόνισεν τὰ πάθη καὶ ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς του διὰ στίχων, ὅχι τόσο εὐκαταφρονήτων, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας του. Τὸ πνεῦμα του ἀπέκρινε κλίμα ὀπωσοῦν ῥομαντικὰς, αἵτινες ἐνοῦμεναι μετὰ μίαν μεγάλην νενομικὴν εὐαισθησίας, τοῦ ἔδωσαν μετὰ ταῦτα

χαρακτήρα νέου παθητικότητας και τὰ μέγιστα ἐνθουσιώδους. Ἐπέστρεψεν ὅθεν εἰς Συνηγάλια. Ἡ γενέθλιός του γῆ τότε ἀποτέλοσε μέρος τοῦ βασιλείου τῆς Ἰταλίας.

Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἀντηχοῦσε ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ναπολέοντος, ἦτον ὅθεν πλήρης στρατιωτικῶν καὶ πολεμικῶν ἰδεῶν. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐστιγυόρησεν τὴν μάχην τοῦ Λουστερλίτζ, καὶ ἔκαμε νὰ καταταχῆ εἰς τὰς τάξεις τῶν φραμασόων. Ἐξῆσε μετὰ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ἠσθάνετο κλήσιν πρὸς τὴν Γαλλίαν, ἕνεκα τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ διήγειραν τὰ κατορθώματα τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς, οἱ δὲ ὀφθαλμοῖτο ἐστρέφοντο πρὸς τὰς ἐπιωμίδας. Ἀρχισε ὅθεν νὰ λαμβάνη μίαν ἀνατροφὴν πλέον ἀρμόδιον εἰς τὰς κεκρυμμένας ἐπιθυμίας του καὶ εἰς τὴν γέννησίν του, νὰ γυμνάζεται εἰς τὰ ὄπλα, ἀναπτύσων μεγάλην ἐνεργητικότητα καὶ ἐλαστικότητα, χάρις εἰς τὸ ἰσχνὸν καὶ εὐλήγιστον τοῦ σώματός του. Ἐγυμνάσθη πολὺ εἰς τὴν ἵππασίαν, ἐσπούδαξε μουσικὴν, καὶ ἔπαιζεν, μετὰ τινος χάριτος, τὸ φλάουτο καὶ τὸ βιολοντζέλο.

Μετὰ ταῦτα δὲ, θέλων νὰ φθάσῃ τὸ ὕψος τῆς ἐπιστήμης τῶν στρατόνων, ἔγινε ἐπιτηδεύτατος εἰς τὸ καπνίζειν διὰ σύριγγος, εἰς τὸ νὰ πίνῃ μίαν βοτῆλιαν μονοροῦφι καὶ μετὰ κομφότητος, ἔγινε μανιακὸς διὰ τὸ παιγνῆδιον τοῦ σφαιρηστηρίου ὡς ἐπίσης καὶ δι' ἐκεῖνο τῆς σφαίρας.

Ὡς ἐκ τῶν τοιούτων γυμνασίων ἡ ὑγεία του ἔγινεν στερεοτέρα ἐνεδύετο φορέματα ἐν μέρει πολητικὰ, καὶ ἐν μέρει στρατιωτικὰ, περιποιούμενος μετὰ πολλῆς κομφότητος καὶ τὴν μακρὴν κόμην του. Ἐφοροῦσε ἐν πολωνικὸν σταχτερόν ἐπανωφόριον μὲ μαῦρα κεντήματα, μίαν ἐρυθρὰν περικεφαλίδα, ἀναξυρίδας μὲ σειρὰς, ὑποκάμισον μὲ πλατεῖς λαιμοὺς γυρισμένους καὶ μὲ περιλαίμιον ἐρυθροῦν κυματίζον κατὰ τὸ φύσιμα τοῦ ἀνέμου, πτερνηστήρια, ἐν ἄθος εἰς τὴν κομβότροπα καὶ τὸ σίγαρον ἀδιακόπως εἰς τὸ στόμα. Ὡν νέος ὠραῖος, οἱ ἔρωτες καὶ αἱ περιπέτειαί των ἐβαδίζον συγχρόνως. Μόλα ταῦτα, ὡς σημαίνει εἰς ὅλους τοὺς ὠραίους, δὲν ἐστάθη πολὺ τυχερὸς εἰς τοὺς ἔρωτάς του. Ἄν καὶ ποιητῆς, μυσικὸς, ἐπιτηδεῖος εἰς τὴν ἵππασίαν, μὲ ὠραιότητα ἐλκυστικὴν μὲ ἐν χαμόγελον ἐπὶ τῶν χειλέων ὡπερ ἄνοιγε κάθε καρδίαν, μὲ τὴν ὀμηλίαν ἐτοιμὸν καὶ γοητευτικὴν τὴν καρδίαν τρυφερὰν καὶ παθητικὴν, δὲν εὐρέθη εἰμὴ Δένα, ἡ θυγάτηρ ἐμπόρου τινος, ἧτις τὸν ἐνόησε καὶ τὸν ἠγάπησε σφοδρῶς, μέχρι βαθμοῦ νὰ θυσιάσῃ δι' αὐτὸν τὰ πάντα, συγγενεῖς, νεότητα, τιμὴν καὶ ὠραιότητα. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ὅμως, εἶχεν ἄλλαχού ὄψει τὴν προσοχὴν

του. ἠσθάνετο τὴν μεγάλην ἀφοσίωσιν ἐκείνης τῆς νέας, διὰ τὸ ὅποιον ὅλη ἡ νεολαία τῆς Συνηγάλιας τὸν ἐφθονοῦσε, ἀλλὰ τὴν μετεχειρίζετο ὡς ὄργανον ὅπως ἀνάπτῃ τὴν σκληρὰν ζηλοτυπίαν τῆς Ἑλένης, πατρικίας, θυγατρὸς τοῦ πρίγκηπος Ἀλβάνη, ἧτις μετὰ ταῦτα ὑπανδρεύθη μετ' ἑνὸς ἐκ τῆς οἰκογενείας Λίτα ἐκ Μιλάνου.

Ἡ Ἑλένη ἦτον ὠραιότατος ἐξαισίου προσέτι δὲ νέα πνευματώδης, ἐρωτότροπος, πτηνὸν ἐπὶ τοῦ κλάδου, μέλισσα ἧτις βορᾶ τὴν δροσιὰν ἐκ τοῦ κέντρου τῶν ἀνθέων καὶ προχωρεῖ ἐμπρὸς μετ' ἀδιαφορίας. Ἐνόησε τὸν διακαῆ ἔρωτα τοῦ νέου, καὶ ἴσως κατ' ἀρχὰς τὸν ἐσυμμερίζετο, ἢ τοῦλάχιστον τὸν ἐνεθάρυνε, καθότι συχνάκις ἐφάνη νὰ ἀκτινοβολῆ ἐπὶ τοῦ πολωνικοῦ ἐπανωφορίου τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου, ἐκείνη ἡ δεσμὸς ἐξ ἀνθέων, ἧτις ἀφ' ἐσπέρας, εἰς τὸ θέατρον, ἐπαρτηρήθη θεμένη ὡς ἀστερισμὸς ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς ὠραίας. Ἀλλὰ τὸ ἰδίωμα ἐκείνης τῆς γυναικὸς δὲν ἐσυμπαθῆσε μετὰ τοῦ τρυφεροῦ καὶ ποιητικοῦ ιδιώματος τοῦ νέου. Αὐτὴ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνόησῃ ὅτι ἠδονικὸν καὶ θυληπρεπὲς ἐνυπῆρχεν εἰς αὐτόν. καὶ τοῦτο ἴσως ἐστάθη τυχηρὸν δι' αὐτόν. Οἱ γονεῖς του ἐνεθάρυναν αὐτὸν τὸν ἔρωτα ὅπως ἐπιτύχωσιν ἐν γάμον τὸν ὅποιον ἐπεθυμοῦσαν τὰ μέγιστα. Ἡ καρδία ὅμως τῆς Ἑλένης δὲν ἐσυγμνεῖτο εἰμὴ ἀπὸ τὸν ἦχον τῶν ἐπιωμίδων, καὶ δὲν ἠλύετο εἰμὴ ἀπὸ τὸ σῆρσιμον τοῦ ζίφους. Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πρίγκηπος Ἀλβάνη συνηθορίζοντο ὅλα τὰ διακεκριμένα καὶ κομψὰ ὑποκείμενα τῆς πόλεως, ἐπομένως οἱ θάλαμοί του ἐπλημυροῦσαν ἀπὸ στρατιωτικούς.

Ἡμέραν τινα προσχεδιάσθη ταξιδιόν τι εἰς Λόρετο, ἡ δὲ Ἑλένη ἦτον ἐκ τῶν ὑποκινησάντων, ὡς ἐπίσης ἦτο καὶ τις νέος ἐκ Κεσένης, λογαγὸς τοῦ τάγματος ὡπερ τότε ἐφρουροῦσε εἰς Συνηγάλιαν. Οὗτος ὁ ἀξιωματικὸς ἐσύχναζε εἰς τὴν οἰκίαν Ἀλβάνη, ἡ δὲ Ἑλένη πολλάκις ἠσθάνθη τὴν χεῖραν τοῦ στρατιωτικοῦ τρέμουσαν ἐντὸς τῆς ἐδικῆς τῆς, ὁπότε ἐχορευον τὴν γαβότα.

Εἰς τὸ ταξιδιον τοῦ Λορέτου ἡ συντροφία κατελήφθη ὑπὸ καταιγίδος, ὁ ἀξιωματικὸς κατέφυγε ὅπου κάλιον ἠδυνήθη καὶ ἐλύτρωσε τὴν νέαν ἐκ τοῦ σύφανος. Ἀλλ' εἰς τοιαύτας περιπτώσεις αἱ ἀποστάσεις συντέμνονται, ἡ οικειότης καθιεροῦται, οἱ λόγοι τῆς εὐγνωμοσύνης διαπεροῦν τὴν καρδίαν καὶ ὁ ἔρωτος, ὅστις ἀπὸ τινος καιροῦ ἐκρύπτετο εἰς τὰς καρδίας των, τέλος ἐκρηγνύται δι' ἐνὸς σιγήματος καὶ ἐκτείνεται ὡπερ πυρκαϊά.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος τότε ἀληθμονήθη, ἴσως ἐπεριπαίχθη καὶ ἀπερίεσθη.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΛΗΜΟΝΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Ἡ Λένα τοῦ ἀπέμενε πάντοτε ὅπως τὸν παρηγορεῖ· ἀλλ' ἡ Λένα δὲν τὸν ἐξαρκοῦσε. Αὐτὴ ἦτον ὁ ἔρωσ ὅστις τοῦ ἐπροσφέρετο ἐκουσίως, ἐκεῖνος ὅμως· ἔτρεχε κατόπιν τοῦ φεύγοντος ἔρωτος. Ὅπως διασκεδάξῃ ὁ Μαρίνος ἐδόθη εἰς τὴν κραιπάλην, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸ παιγνίδιον. Ἦδη ὅμως ἐπειδὴ τὰ 6 ἢ 7 τάληρα τὰ ὁποῖα τοῦ ἀπερνοῦσαν κατὰ μῆνα οἱ συγγενεῖς του δὲν τὸν ἐξαρκοῦσαν, ὡς ἐκ τούτου ἔπαιζε μετὰ πανουργίας καὶ ἀπληστίας, καὶ τοσαύτης ὥστε κατήντησε νὰ κατηγορηθῇ, ἴσως ἀδίκως, ὡς κλέπτης ἐν τῷ παιγνιδίῳ. Ὅπωςδὴποτε ἔπαιζε μετὰ μεγάλης τύχης, καὶ ἂν τότε δὲν μετεχειρίζετο ἀπάτην, ἔμαθον ὅμως τόσον καλὰ αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην, ὥστε μετὰ καιρὸν, ὁπότε ἔπαιζε εἰς Ῥώμην τὸν Φαραὸ μετὰ τῆς γραίας πριγκιπέσσης Γκίγην, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς μία τῶν πλέον ἀξίων χαρτοπαίκτην, αὐτὴ ἡ Κυρία τὸν ἐρωτοῦσε ἐπιμόνως πρῶτον ἀρχίσουν τὸ παιγνίδιον « λοιπὸν, Κυρία Ἀβάτη, τίμη τρόπον θὰ παίξωμεν ἀπόψε; ὅπως ἀγαπᾷ ἡ Κυρία πριγκιπέσα » ἀπεκρίνετο ὁ Μάστακ, καὶ τῆς ἐκέρδιζε σημαντικὰς ποσότητας.

Τὸ παιγνίδιον ὅμως δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸν κάμῃ ν' ἀλησμονήσῃ τὴν Ἑλένην. Ἠρωτεύθη ἀκολούθως τὴν ὁμογάλακτόν του, τὴν νεάν Μοράνδη, ἀλλ' αὐτὴ ἐνόησασα ὅτι τὴν ἐμεταχειρίζετο ὡς ἀναπληροτικὴν, ὡς ἐκ τούτου ἔλαβε ὀλίγην δυσκολίαν ὅπως τὸν ἀνταλλάξῃ.

Αὐτὸς ὁ ἔρωσ ὅμως ὅστις ἤρχισε μετ' ἀστείότητος, ταχέως ἐγίνε σοβαρὸς, καὶ ἰδίως ὁπότε ἡ Μοράνδη ἐπαράστησε εἰς τὸ θέατρον μετ' ἐπιτυχίας καὶ ὑπανδρεύθη μετὰ τοῦ Κυρ. Ἀμβροζίου, μελωδοῦ μετρίως ἱκανότητος. Τότε ἡ δραμματικὴ, ὀλιγότερον σκληρὰ ἀφ' ὅσον ἦτον οὔσα ἀνύπανδρος, πῦχαρίστησε τοῦτον τὸν μωρὸν ἐρωτόληπτον τῆς Ἑλένης, ἥτις ἐπὶ τέλους δι' αὐτὸν δὲν εἶχε τίποτε περισσότερον, ἐκτὸς τῆς προικῆς.

Αὐτὸς ὁ νέος ἔρωσ ὅμως ἐπροξένησε κάποιαν οἰκογενειακὴν σύγχυσιν καθότι τοῦ ἐσυγχωρεῖτο ὁ ἔρωσ μετὰ τῆς Ἑλένης, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅπως ἐπιτύχωσιν ἕναν γάμον ὅστις ἐκολάκευε τὴν φιλοτιμίαν τῆς οἰκογενείας του· ἀλλ' ἡ Ἰσαβέλη, ἡ ἀδελφὴ του, δὲν τοῦ ἐσυγχωροῦσε τὸν ἔρωτα μετὰ μιᾶς τοῦ προαστείου.

Διεδίδοντο φῆμαι ἀλλόκοτοι περὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ ἀδελφοῦ καὶ ἀδελφῆς τῆς οἰκογενείας Μάστακ· ὁ κόσμος ἤρρισκε ὅτι ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη των καὶ τρυφερότης ἐμπερεῖλεν κατὰ τι πλέον τῆς ἀδελφικῆς· καὶ πραγματικῶς, οὔτε ἡ διαγωγή των μὲν, οὔτε ἐκείνη των δὲ ἦσαν ἀνεπίληπτοι. Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Ἰωάννη Μαρί-

νου, οὔσαι πολὺ ἐλαφροῦ νοῦς ἔκαμνον ἀδιακόπως τὸν ἔρωτα μετὰ τῶν στρατιωτικῶν τοὺς ὁποίους ὁ Μουράτ ἐδήγησε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὰς Μάρκας. Ὁ στρατηγὸς Πέπε ἠγάπησε καὶ ἀντηγαπήθη, ὡς ὁ ἴδιος ἔλεγε, ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἰσαβέλην, ἥτις ἐδεικνύετο τοσοῦτον ζηλότυπος διὰ τὸν Ἰωάννην Μαρίνον, καὶ ἥτις ἦτον ἡ πλέον προσφιλὴς του.

Τελειωθείσης τῆς Ναπολεονικῆς ἐποποιίας. Πίος ὁ Ζ' ἐπέστρεψεν εἰς Ῥώμην. Τότε δὲ ἐσκέφθησαν μετὰ σοβαρότητος ὅπως προμηθεύσωσι θέσιν τινα εἰς τὸν Ἰωάννη Μαρίνον, ὅστις διῆγε ζωὴν τοσοῦτον ἄτακτον καὶ ἀνωφελῆ. Ἐπέμφθη ὅθεν εἰς Ῥώμην ὅπως δοθῇ εἰς τι στάδιον. Ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης Μαρίνος εἶχε δύο θεῖους, ὁ μὲν ἦτον ἐπίσκοπος εἰς Πέσαρον, ὁ δὲ, ὁ Παυλῖνος Μάστακ, ἦτον πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου καὶ κανόνικος τοῦ Α. Πέτρου. Οὗτοι οἱ δύο θεῖοι ἐμελλον νὰ τὸν βοηθήσωσιν ἡ δὲ οἰκογενεὰ του τοῦ ἐπροσδιόρισε ἐν μηνιαίον ἀπὸ 15 τάλ. τὰ ὁποῖα ἀκολουθῶς τοῦ ἠῤῥήσε εἰς τὰ 17 ½ φθάσας εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐνοίκιασε ἐν δωματίον, μᾶλλον μέτριον, κατὰ τὴν γειτονίαν τοῦ Α. Ἰγνατίου, ἐπήγαγε δὲ νὰ γευματίζῃ μετὰ τοῦ θεοῦ του τοῦ Μονστηνῆρ Παυλῖνου.

Οὗτος ὁ φοβερὸς ἄνθρωπος εἶχε τὸ πρόσωπον πῆρες σπυριῶν καὶ ὀφεισευδῶν ἐξανθημάτων, ἔτρωγεν ὅθεν τὰ φαγητὰ χωρὶς ἀλάτι, ἂν καὶ ἔτρωγε πολὺ, καὶ τοσοῦτον ὥστε αὐτὸς ὁ ἀξίολογος κανόνικος ἀπέθανεν ἕνεκεν δυσπεψίας, ἀφοῦ κατεβρόχθησεν ἐν ὀλόκληρον ἄρνιον. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ὡς ἐκ τούτου ἐξέσσε κάκιστα μετὰ τοῦ θεοῦ, πολὺ μᾶλλον ἀφοῦ δὲν τὸν ἤβλεπε μὲ καλὸν μάτι, αὐτὸς δὲ ἐξ ἄλλου δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρῇ ἐκεῖνο τὸ τρομακτικὸν πρόσωπον χωρὶς νὰ τοῦ ἔρχονται σπασμοὶ στομαχικοί. Ἐτρωγεν ὅθεν ὀλίγον, καὶ μόλις ἐτελείονε τὸ γεῦμα ἀναχωροῦσεν, δι' αὐτοῦ ὅμως τοῦ μέσου ἐξοικονομοῦσε τὸ περιορισμένον μηνιαῖον του, ὅπως δύναται νὰ παίξῃ καὶ νὰ ἐνδύεται.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐντὸς ὀλίγου ἔγινε εἰς τῶν πλέον κομψῶν καὶ τῶν πρῶτων ὁπαδῶν τοῦ σηρμου τῆς Ῥώμης, ἐπομένως εἶδε νὰ τοῦ ἀνοίγωνται ὅλαι αἱ πλέον ἐπίζηλοι θύραι τῶν εὐγενῶν· αἱ δὲ γυναῖκες νὰ κάμνουν τρέλας δι' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς δι' ἐκεῖνας. Ἐσύχναζε κατὰ προτίμησιν τὰς οἰκίας Γκίγην, Πιαντζιάνη, Κολόνα, Λόρια, Ποτεντζιάνη, συνῆψε φιλίαν μετὰ τοῦ Κόμητος Βικεντίου

ἸΑΚΩΒΑΤΙΟΥΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤῶΝ Ἰωάννην Μαρίνον, κρατῶν τὸ νῆμα πολλῶν ἐργολα-

θίων και γινόμενος ὁ ἦρος πολλῶν συμβεβηκότων τὰ ὅποια και ἤδη εἰσέτι διηγούνται εἰς τὰς ἑσπερινὰς συναναστροφὰς τῶν ῥωμαίων πριγκήτων. Ἐπαίξε πολὺ, ἐκέρδησε σημαντικά, ἐπερίπαιξεν ὄσους ἠδυνήθη και προπάντων, ὡς προείπαμεν, τὴν γραίαν πριγκηπέσαν Γκίγη.

Μετὰ τὴν σύνοδον τῆς Βιέννης, ἔγινε λόγος περὶ τῆς διοργανώσεως μιᾶς εὐγενοῦς φρουρᾶς τοῦ Πάπα. Αὕτη ἡ φρουρὰ σύγκειται ἐξ ὀγδοήκοντα ἰππέων, ἐκλεγομένων μεταξὺ τῶν εὐγενῶν και πτωχῶν οἰκογενειῶν τοῦ κράτους· ἔχουν ἐν μισθὸν 25 ταλήρων κατὰ μῆνα, μίαν κομπὴν στολὴν και ἐν ὥραϊον ἄλογον δι' ἐξόδων τοῦ κράτους. Ὀφείλου κατὰ σειράν νὰ φρουροῦν τὸν προθάλαμον τοῦ Βατικάνου, και νὰ συνοδεύουν τὴν Α. Ἀγιότητα ὅσας ἐξέρχεται. Ὁ ἄπλοῦς στρατιώτης ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν βαθμὸν λοχαγωγοῦ, ὁ ὑπολογίας μὲ ἐκεῖνον τοῦ ταγματάρχου ὁ λοχαγωγὸς μὲ ἐκεῖνον τοῦ συνταγματάρχου κ.τ.λ. Αὕτη ἡ ἐπιδεικτικὴ φρουρὰ στοιχίζει τοῦ λαοῦ 60 χιλ. τάλ. κατ' ἔτος. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς αὐτὴν, και ἐπάσχισε ὅπως εὖρη μέσα ἐπιτυχίας, διὰ τῶν σχέσεών του δὲ μετὰ τοῦ γυναικείου φίλου, και πρὸ πάντων διὰ τῆς μεσητείας τοῦ θείου, δὲν ἀπῆντησε δυσκολίαν ὅπως προμηθευθῆ τὴν ἄδειαν ἐκλογίμου. Ὁ Καρδινάλιος Κονσάλθης τοῦ ἐπέμψε τὴν ἄδειαν, ὁ δὲ Ἰωάννης Μαρίνος θεωρῶν βέβαιον τὸν διορισμὸν του, ἐμεγαλαυχόυσε δεικνύων πανταχοῦ ἐκείνην τὴν ἄδειαν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ὅτι ὁ Μάσταης ἦτον ἐπιληπτικός, και ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον δὲν ἐκαλοφαίνετο εἰς τὸν καρδινάλιον Κονσάλθη, ὡς ἐκ τούτου ἔκαμε νὰ τοῦ ἀποσύρουν τὸ ἴδιον γράμμα τοῦ διορισμοῦ του.

Τὸ τοιοῦτον γεγονός ἐπεσεν ὡς κεραυνὸς ἐπὶ ἐκεῖνου τοῦ νέου, ὅστις πρὶν ἐδεικνύετο τοσοῦτον ὑπερήφανος διὰ τὴν τοιαύτην θέσιν, πρὸ πάντων δὲ τὸν κατετρόμαξε, διότι ὅλη ἡ Ῥώμη ἤθελε νὰ μάθῃ τὸν λόγον δι' ὃν τοῦ ἀρνήθη ἐκείνη ἡ θέσις. Τότε δὲ ἀδημονῶν ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς λαϊκοὺς και νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ κληρικὸν στάδιον.

Διὰ νὰ γίνῃ τις δεκτὸς εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον, ὀφείλει νὰ ὑποστῆ προφορικὴν τινα ἐξέτασιν, ἣτις νὰ ἀποδεικνύῃ τὰ ἦθη, τὴν κοινωνικὴν θέσιν και τὰ μέσα τῆς συνηθισσεώς του. Ἡ Ἰερωσύνη εἶναι εἶδος τι ἐπιτίμου ἐκκλησιαστικῆς φρουρᾶς τοῦ Πάπα, μία μάνδρα, ἐξ ἧς λαμβάνονται ὅλοι σχεδὸν οἱ κυβερνητικοὶ πράκτωρες. Εἰς τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐπέτυχεν καλῶς, χάρις πρὸ πάντων τῆς ἐπιρροῆς τῶν θείων του και τῶν ῥωμαίων πριγκη-

πέσων. Ἐνεδύθη ὅθεν ὡς κληρικός, και ἦτον τοσοῦτον κομφὸς κληρικός, ὅσον πρὶν ἦτον κομφὸς ἐργολάβος.

Ὁ Μάσταης ἤρχισε νὰ σπουδάξῃ τὸ δίκαιον και νὰ συχνάξῃ τὸ γραφεῖον τοῦ δικηγόρου Γαριζότη, ἐπειδὴ δὲ εἰς αὐτὴν τὴν νέαν φάσιν τῆς ζωῆς του τὰ κέρδη τοῦ παιγνιδίου ὀλιγόστευαν, ὁ δὲ μικρὸς μισθὸς τοῦ ἀπερνοῦσε ἡ οἰκογενεῖά του δὲν τὸν ἐξαρκοῦσε, ὡς ἐκ τούτου ὁ θεῖος του, ὁ Μονσηνιὰρ Παυλίνος Μάσταης, ἐνέργησε ὅπως τοῦ ἐπιτύχῃ τὴν θέσιν συμβοηθοῦ τοῦ Μονσηνιὰρ Μακαράνη, ὅστις ἦτον κανόνικος τοῦ Ἁγ. Πέτρου.

Οὗτος ὁ φοβερὸς ἄνθρωπος ἔτρωγε τὰς 6 ἢ 7 χιλ. τάλ. τὰ ὅποια ἦτον τὸ εἰσοδήμα τῆς θέσεώς του, και μόλις εἶδιδε 200 ἢ 300 τάλ. κατ' ἔτος τοῦ συμβοηθοῦ του. Ὁ τοιοῦτος δὲ συμβοηθὸς εἶχε χρέος νὰ παρευρῆσκειται εἰς τοὺς χωροὺς τῶν κληρικῶν ἀντὶ τοῦ προΐσταμένου του, νὰ κάμνῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, νὰ δεικνύεται ἀμόλυτος, νὰ νηστεύῃ, νὰ ἀντιπροσωπεύῃ, ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸν κανόνικον καθ' ὅλην τὴν καθαρότητα και αὐστηρότητα τοῦ ὑπουργήματός του.

Τὸ τοιοῦτον ἦτον πρᾶγμα πολὺ σκληρὸν και παράδοξον δι' ἕνα νέον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἐσυμμορφώθη μὲ τὰς περιστάσεις και ἐπερίμενε τὸν διορισμὸν του. Καὶ πραγματικῶς ἡ διαταγὴ, ἐξεδόθη, και ἐτοιμάζετο τὸ ἀρμόδιον ἀρχεῖον ὅπως τοῦ τὴν ἀποστείλῃ, ὁπότε και ἐκεῖ ἠκούσθη ἡ ὀλέθριος ἀσθενεῖά του και αἱ συνεχεῖς και διπλασιαζόμεναι προσβολαὶ τῆς, και ἕνεκα τούτου τὰ ἐπίσημα δὲν τοῦ ἐστάλησαν.

Αὕτη ἡ νέα προσβολὴ τὸν ἔσπρωξεν εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀπεληψίαν κατ' ἀρχὰς ἄρχισε νὰ βλασφημῇ, ἀκολούθως νὰ κλαίῃ. Πανταχοῦ ἤβλεπε τὸ ἀδυσώπητον φάσμα ἐκείνης τῆς ἀσθενείας νὰ ὀρθοῦται πάντοτε ἐνώπιόν του και νὰ τοῦ ἐμποδίζῃ τὴν πορείαν, ὅθεν ἐξῆλθεν φρενήρης, διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ πνιγῆ εἰς τὸν Τάβερην. Εἰς φίλος τῆς νεότητός του συμπατριώτης και γειτονάς του ὁ δικηγόρος Καταβένης, τὸν ἀπῆντησε εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν τῆς ἐξάψεως εἰς τὰ περὶ χωρὰ τοῦ Καμποβαίνου, και ἀμέσως ἄρχισε νὰ τὸν παρηγορῇ, και νὰ τὸν ἀποτρέπῃ ἀπὸ τὸν ὀλέθριον σκοπὸν του, μετὰ ταῦτα δὲ, ἀπὸ ὀμηλίαν εἰς ὀμηλίαν, ἐνόων τὸ σοβαρὸν μὲ τὸ ἀγγίχουν, τὸν ὀδήγησε μέχρι τῆς θύρας τοῦ κανόνικου Στοράκου, τοῦ πνευματικοῦ τοῦ Ἰωάννη Μαρίνου.

Οὗτος ὁ κανόνικος ἦτον εἰς ἀλλόκοτος ἄνθρωπος, τὸν ὅποιον ὁ ἴδιος ἐξομολογούμενος ἐπερίπαιξεν, διηγούμενος τὰς ἀλόγους ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας τοῦ ἔκαμε κατὰ τὴν ἐξομολόγησίν του, και

τάς ἐτι πλέον ἀτόπους ἀπαντήσεις ὅπου αὐτὸς, ὁ Ἰωάννης Μαρβ-
νος, τοῦ ἔδιδε· ἐπομένως ὁ Μάσταης δὲν εἶχε καμμίαν ἐμπιστο-
συνην εἰς τὰς συμβουλὰς του καὶ πολὺ ὀλερώτερον εἰς τὴν εὐθύ-
τητα τῶν κρίσεών του, μόλα ταῦτα ὁ Καταβένης τὸν ὀδήγησε
εἰς ἐκεῖνον.

Ὁ κανόνικος τότε διεύθυνεν τὸ ὄρφανοτροφεῖον τοῦ Ἁγίου Ἰωάν-
νου πλησίον τοῦ θεάτρου Ἀργεντένο· ὄρφανοτροφεῖον εἰς ὃ συνά-
ζονται τὰ πλανόδια παιδιά, καὶ γυμνάζονται εἰς τινὰ τέχνην. Ὁ
πάτερ Στοράκος, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς ἀπελπισίας τοῦ ἐξομολογου-
μένου του τοῦ ἐπρότεινε, ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναδεχθῆ αὐτὸς τὴν διεύ-
θυνσιν τοῦ ὄρφανοτροφείου, νὰ γίνῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ἐπιτηρητὴς
καὶ διευθυντὴς.

Εἰς αὐτὸ τὸ ὄρφανοτροφεῖον ὑπῆρχον τότε περὶ τὰ 15 παιδιά. Ὁ
Ἰωάννης Μαρβίνος, δέχεται τὴν προσφορὰν, καὶ ἰδοὺ τον ἐγκαθη-
δρυσμένον. Ἀπέθεσεν ὅθεν τὰ κομψὰ φορέματα τοῦ ἀβάτη, ἐνδύε-
ται ὡς ἕνας ἐπαρχιώτης κληρικὸς, μὲ χονδρὸσάνδαλα, μὲ ἕνα
κουτρομπούχιον μὲ ἐν ἐπανοφρίον ἀπὸ χονδρόπανον, τέλος μίαν
φορεσιὰν τοσοῦτον χονδροειδῆ τὴν ὁποίαν αὐτὸς πρῶτος ἐπεριγε-
λοῦσε.

Διέκοψε προσέτι ὅλας τὰς παλαιὰς σχέσεις του μετὰ τοῦ κομ-
ψοῦ κόσμου, ἐξαιρουμένης μιᾶς ἑβραίας τοῦ προαστείου, ἧτις ἐκα-
τοικοῦσε πλησίον τοῦ Γέτου, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐσύναζε τα-
κτικῶς.

Ὁ Ἰωάννης Μαρβίνος ἀφοῦ ἐξῆλθεν τοῦ γυμνασίου εἶχεν ἐγκατα-
λείψει σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν μελέτην ἥδη ὅμως ἀσιερόθη εἰς
αὐτὴν μετὰ ζέσεως, δοθεὶς κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἐκ-
κλησιαστικῆς ἐπιστήμης ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀβάτη Γρατζιόλη.
ἐλυπεῖτο μὴ δυνάμενος νὰ καταγίνεται εἰς ἄλλο τι, καὶ ἰδίως μὴ
δυνάμενος νὰ γράφῃ, ἔνεκεν τῆς ἀσθενείας του. Διαμένων δὲ, εἰς
τὸ ὄρφανοτροφεῖον καὶ διάγων ζωὴν σόφρονα καὶ πλέον τακτικὴν,
τὸ πάθος του ἤρχισε νὰ καταπραΰνεται καὶ νὰ ἐλαττώνονται αἱ
προσβολαὶ του. Τότε ὁ Ἰωάννης Μαρβίνος ἐπίστευσεν ὅτι τοῦτο
προῆλθεν ὡς ἐκ θαύματος! Ἐδιπλασίασε τὴν ἐνεργητικότητά
καὶ αὐστηρότητά του ἀπέναντι ἐκεῖνων τῶν πτωχῶν πλασμάτων
ἐγκαταλελειμένων ὑπὸ τῆς κοινωρίας, καὶ ἐμπιστευθέντων εἰς τὴν
διάθεσίν του, ἔμεινε δὲ εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν καὶ διῆγεν τὰ 23ον
ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Βλέπων βελτιουμένην τὴν υγείαν του καὶ πιστεύων ὅτι θεῖα
χάρις τὸν ἐπροσκαλοῦσε διὰ τῆς τοιαύτης ἀπερσδοκίτου ἀναρρίξ-

σεώς, ἀπεφάσισε νὰ καταταχθῆ εἰς τὰ τάγματα τῶν κληρικῶν.
Δι' ἐνὸς πιστοποιητικοῦ ἱατροῦ τινος ἀποδεικνύει τὴν καὶ τὴν
ἀσθενείας του, καὶ οὕτω ἔλαβε τὸ προνόμιον νὰ διέλθῃ διὰ μιᾶς
ὅλους τοὺς βαθμοὺς συνάμα καὶ τοὺς ἀνωτέρους. Καὶ τῷ ὄντι μετ'
ὀλίγον ἔκαμε τὴν πρῶτην του λειτουργίαν εἰς τὴν Ἁγ. Καταιρίνην
τῶν Φουνάση, ὅπου παρευρέθησαν τινὲς φίλοι καὶ συμπατριῶται
του ἐλθόντες ἐπίτηδες εἰς Ῥώμην.

Εἰσελθὼν ἄπαξ εἰς αὐτὸ τὸ στάδιον, ἐσπρόχθη ἐκ τῆς δοξομα-
νίας ὠμιλοῦσε μετὰ πολλῆς ἐτοιμότητος, ἡ δὲ ὀμηλία του ἦτον
ζωηρῆ, συμπαθητικῆ καὶ παροιμιώδης, ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἠθέ-
λησε νὰ γίνῃ ἱεροκήρυξ. Ἄρχισε κατ' ἀρχὰς νὰ κάμνῃ μικρὰς δι-
δαγὰς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγ. Κόρλου, καὶ ἐπέτυχε θαυμασίως.

Ὁδελακάκης, μὴ ὄν εἰσέτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καρδηνά-
λιος, ἤκουσε νὰ γίνεταί λόγος περὶ τούτου τοῦ νέου καὶ ἐπεθύ-
μησε νὰ τὸν γνωρίσῃ.

Ὁ Ὁδελακάκης ἦτον τότε διαχειριστὴς ἀποστολλῶν, ἡ παραγα-
γελιοδόχος· ὄν δὲ ἐπὶ κεφαλῆς ἐνὸς πλήθους ἱεραποστόλων, ἠνώθη
μετὰ τοῦ Πιάτη, ἐνὸς ἄλλου πράκτωρος, ὅστις ἄρχισε νὰ καρ-
ποῦται τοῦτο τὸ εἶδος τῶν δημοσίων θεαμάτων καὶ ἐπαπειλοῦσε
νὰ ἔμβῃ εἰς συναγωνισμόν μετ' αὐτοῦ. Εἰς τὴν Ῥώμην συμφωνεῖ-
ται εἰς ἱεροκήρυξ διὰ τὰς ἑσπερινὰς διδαγὰς, ἕτερος διὰ νὰ κη-
ρύττῃ εἰς τὰς δημοσίους ἀγορὰς, ἡ διὰ νὰ λέγῃ ψυχαγωγικὰ διη-
γήματα, ἀπαράλλακτα καθὼς εἰς θεατρικὸς μεσίτης ἢ ἕνας ἐρ-
γολάβος συμφωνεῖ ἕναν ὑψίφογγον, ἕναν βαρύφογγον, ἢ ἕναν
χομικόν. κ. τ. λ.

Οὔτοι οἱ δύο κερδοσκοποὶ κατ' ἀρχὰς ἔπιασαν φιλίαν μετὰ
τοῦ νέου ἱεροκήρυκος, ἀκολούθως δὲ τὸν ἔκαμον συνεταῖρον!

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὁ καρδηνάλιος Τεσταφεράτης, ἐπί-
σκοπος Σινηγαλίας, ἐστράφη πρὸς τὴν ἐταιρίαν Ὁδελακάκη Πιάτη
καὶ Συντ. ὅπως τὸν προμηθεύσῃ ἀριθμὸν τινὰ ἱεροκηρύκων διὰ
τὴν ἐπαρχίαν του.

Συνήχθη αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ ἀποκτήσῃ
φήμην ἡ ἐταιρία ἀπὸ τὰς διδαγὰς τοῦ μεταμορφωθέντος Μάσταη,
ὡς ἐκ τούτου ἐκεῖ ὅπου αὐτὸς ἐγνωρίζετο ὡς ἄσωτος, χαρτοπαίκ-
της καὶ διεφθαρμένος, ἀπεστάλη μετὰ τῶν λοιπῶν ἱεροκηρύκων.
Τοῦτο ἦτον ἐν καιρῷ ἐπιτυχίας ὑπολογισμὸς ἄριστος· καὶ τῷ ὄντι
δὲν ἐστάθη ποτὲ οὔτε πρῶτη γυνή, οὔτε γελωτοποιὸς ὅστις νὰ

ΕΛΛΗΝΟΒΑΛΤΙΚΟΝ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΠΡΟΚΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΑΣ ΓΥΝΑΙΚΙΑΣ ΑΙΤΙΝΕΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

ἐνθουσιάσθησαν καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὸν νέον Μάσταη. Αἱ ἐξομολογούμεναι συνηθροίζοντο περὶ τοῦ ἐξομολογητηρίου του, ὡσπερ αἱ μυῖαι σύρονται ἀπὸ τὸ μέλι. Ἦθελαν νὰ τὸν ἀκούσουν, νὰ τὸν ἰδοῦν, νὰ τὸν ψαύσουν· τέλος ἤθελαν νὰ πνεύσουν ὡς καὶ τὴν ἰδίαν του πνοήν.

Ἡ κυρία Σιμοντζέλη ἔλαβε δι' αὐτὸν ἓν πάθος, κάτι τι πλεον τοῦ Ἰταλικοῦ, κατελήφθη ὑπὸ πάθους ἀραβικοῦ, ὡς τις κάτοικος τοῦ τροπικοῦ. Ἐτρεχε κατόπιν τοῦ ὀσίου νέου, ὡσπερ ἀντικείμενόν τι ἐλκυόμενον ὑπὸ τῆς βαρύτητός του.

Ἡ Φερέτη, μωρά τις, εὐκολόπιστος, ὠραία καὶ παθητικὴ ὅσον καὶ ἡ Σιμοντζέλη, τοῦ ἐπροφίτευεν χίλια πράγματα, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ποντηφικάτον.

Ἡ δεσποσύνη Φερέτη, ἐγκαταλειφθεῖσα ἢ μᾶλλον ὀλίγον ἐκμηθεῖσα ἀπὸ τὸν ἅγιον πνευματικόν της, μετὰ τὴν ἀναχωρησίν του ἐπῆγε καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Κουβίου, ὅπως κλαύση τὸν μὴ ἐννοηθέντα ἔρωτά της τὸ μὴ ἐκπληρωθὲν πάθος της.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν ὁ ἀβάτης Μάσταη ἐπεφυλάχθη τὴν διδαχὴν τῆς νυκτός· καὶ πραγματικῶς ἐνυπῆρχεν εἰς αὐτὴν κάτι τι σκηνογραφικὸν καὶ φαντασιῶδες, διδάσκων ἐν τῷ μέσω μιᾶς ἐκκλησίας βυθισμένης εἰς τὸ σκότος, ἐνῶ μόνον ὀλίγα λαμπάδες ἐφωταγωγούσαν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος τὴν ὠραίαν καὶ ὠρὰν ὄψιν τοῦ ἐμπνευσμένου νέου, διέχυνε μετ' ἀφθονίας τὸ πάθος καὶ τὴν ποίησιν, ἅτινα ἐφλόγιζαν τὴν καρδίαν του, ἐπὶ ἐνὸς ἀκρατηρίου σιωπηλοῦ καὶ συγκεκινημένου.

Ἐτι δὲ παράδοξοι ἦσαν ἐκεῖναι αἱ νυκτεριναὶ παραστάσεις ἐπὶ τῆς μεγάλης δημοσίου πλατείας, μετὰ τὰ παράθυρα φωταγωγημένα διὰ μυρίων λαμπάδων καὶ πλήρη ζώντων κεφαλῶν. Ἡ πλατεία ἦτον πλήρης ἀμμέτρου πλήθους ἐνθουσιώδους καὶ ἐμπαθοῦς, τὸ ὁποῖον δὲν ἐζοῦσε εἰμὴ διὰ τῆς πνοῆς ἐκεῖνου τοῦ νέου, ὅστις ἴστατο ἐπὶ ἐνὸς ὑψώματος, ἔχων ἐνώπιόν του ἓν πλήθος μετὰ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, καὶ ἐν κρανεῖον μετὰ μιᾶς λαμπάδος ἀναμένης. Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἐφορούσε ἐν ἐσώρασον μαῦρον ἐζωσμένος μετὰ ζώστρας μαλίνου, ἐν ἐξώρασον μετὰ μακρὰ κεντήματα, ἐν περιλαίμιον ἀνοιχτόν, καὶ μίαν στολὴν χρώματος ἰώδους. Τὰ μαλῖα του μακρὰ ὀπίσθεν, καὶ κοντὰ ἐμπροσθεν, ἐκύκλωναν ἐν πρόσωπον ὠχρότατον, ἀρεκτὰ εὐεῖδες καὶ ζυρισμένον ἐντελῶς. Ἡ φωνὴ του ἦτον συμπαθητικὴ καὶ ἤχησεν ὡς χορδὴ μετάλλινος, τὰ δὲ λόγια ἦτον ἀφθονα ἐπὶ ἐκεῖνῶν τῶν τρυφερῶν χειλέων, τὰ ὁποῖα ἐπροσποιοῦντο τὸ χαμόγελον καὶ ἐν καιρῷ ὀργῆς. Τὰ σχή-

ματά του ἦσαν ζωγραφικὰ, ζωηρά, ἀφθονα ἀλλὰ πλήρη χάριτος, τὸ στάσιμον τοῦ σώματός του, κομψόν, εὐκίνητον, σχεδὸν ὡς ἀγάλματος.

Ὁ Μάσταης δὲν ἐκήρυττεν, ἐπαράσταινεν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος ὡσπερ εἶχε παραστήσει τὸ δράμμα τοῦ Μεταστασίου εἰς τὸ θέατρον τῆς Συνηγίας μετὰ τῶν φιλοδραματικῶν. Ἠκολούθησαν σκηναὶ παράδοξοι, προσβολαὶ μανιώδεις ἐναντίον ἐκεῖνων ὅτινες ἐπερίπαιζαν ἐκεῖνα τὰ παιγνίδια ἄξια δι' ἓναν γελωτοποιόν. Ἐπὶ τῆς πλατείας Δόρια ὁ λαὸς ἔκβαλε διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸ παιγνίδιον τοῦ σφαιρητηρίου μερικὸς νέους, ὑποχρεώσας αὐτοὺς νὰ ἀκούσουν τὴν διδαχὴν, ἐπὶ δὲ τῆς δημοσίου πλατείας ὁ λαὸς ὀλίγον ἔλειψε νὰ ραβδίση ἓναν φυλακάτωρα, ὅστις κατὰ τὸν κανονισμόν, ἔκλεισε τὰς θύρας τῶν φυλακῶν, ἐμποδίσας τοὺς φυλακισμένους ἀπὸ τοῦ νὰ θεωροῦν ἐκείνην τὴν παράστασιν.

Τελειόσασα τέλος πάντων, αὕτη ἡ ἀποστολὴ, ὁ Μάσταης ἐπίστρεψεν εἰς Ῥώμην, δαφνοστεφῆς, καὶ ἐν προσδοκίᾳ λαμπροῦ μέλλοντος.

Κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἐποχὴν ἠναγκάσθη νὰ τρέξῃ ἐν βίᾳ εἰς Νεάπολιν ἕνεκεν τῆς ἀδελφῆς του Ἰσαβέλης, ἥτις οὔσα ἀρεκτὰ εὐεῖδης, ἠρπάγη, ἢ μᾶλλον αὐτὴ ἀφ' ἑαυτοῦ της ἠκολούθησεν ἕνα της ἐραστὴν, μεθ' οὗ συνέζησε διὰ τινα καιρὸν εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγκαταλειφθεῖσα, ἢ δυσχερεστηθεῖσα, ἐχωρίσθη ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἔμεινε εἰς τὴν ἀπελπιστηχοτέραν δυστυχίαν. Ἀπὸ δυστυχίαν εἰς δυστυχίαν ἡ Ἰσαβέλη ἐκρυμνήθη εἰς τὸ ἐσχατόν τῆς δυστυχίας, εἰς ὃ δύναται νὰ καταντήσῃ ἡ γυνὴ.

Ὁ Ἰωάννης Μαρίνος ἔλαβε ἀπὸ τὴν προσφιλή του ἀδελφὴν μίαν συγκινητηχοτάτην ἐπιστολήν, καὶ ἔτρεξεν ὅπως τὴν ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ τριμερὸν καταφύγιον εἰς ὃ τὴν εἶχε ῥίψει ἡ δυστυχία.

Ἀφοῦ δὲ ἐπέστρεψεν εἰς Ῥώμην ἠναγκάσθη μετ' ὀλίγον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ὀρφανοτροφεῖον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἕνεκα φιλονικίας ἣν ἔλαβεν μετὰ τοῦ συνεργάτου του Πίου Βίγη, ὅστις τὸν κατηγοροῦσεν ἐπὶ μεροληψία καὶ ὑπερβολικῆ ἀυστηρότητι. Ἡ φιλονικία ἤρχισεν ἐπὶ τῆς Τραπεζίας, ὁπότε ὁ Βίγης, ὅστις ἦτον μᾶλλον ζωηρὸς, ἐβρίψεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πτωχοῦ Μάσταη ἐν πινάκιον πλήρες ζωμοῦ, καὶ ἐβάλλθη εἰς θέσιν ἐν ἀνάγκῃ νὰ τὸν κακομεταχειρισθῇ ἐτι μᾶλλον. Ὁ Μάσταης παρηπονέθη εἰς τὸν καρδιάλε δὲ Γέγκην, ὅστις ἀκολούθως ἔγινε Λέων ὁ 12ος καὶ

ἸΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΥΚΑΤΗΝΕΥΣΤΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΛΕΟΥΡΙΟΥ

θύμισε νὰ ἀπομακρυνθῆ πρὸς καιρὸν ἐκ τῆς Ρώμης.

Πῖος ὁ Ζ' κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐτοιμάζετο ὡς ἀποστεί-
λη πρεσβείαν τινα πολιτικο-θρησκευτικὴν εἰς Χυλί, τῆς ὁποίας
ἀρχηγὸς ἦτον ὁ Μονσηνιὸρ Μούτζιος, ἐπίσκοπος τῆς Τζίζιτας. Ὁ
Μάσταης ἐπέτυχεν διὰ μέσου τοῦ καρδινάλιου Δὲ Γέγκη τὴν θέ-
σιν γραμματέως παρ' ἐκείνη τῇ πρεσβείᾳ, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ
εὐμετάβλητος φαντασία του εὐαρεστεῖτο ἐκ προοιμίων νὰ ὄνει-
ρεύεται τὰ μακρυνὰ ταξίδια, τὸν ὠκεανὸν, τὸν τροπικὸν, τοὺς
ἀγρίους οὐς ἐμελλε νὰ τρέψῃ εἰς τὸν χριστιανισμὸν, τὰ μαρτύρια
ὑπερ' ἐμελλεν νὰ προκαλέσῃ, τὸν νέον κόσμον καὶ τὴν ἐλευθερίαν
τῆς φύσεως. Ἐγγραψε ὅθεν περὶ τούτου τῆς μητρὸς του, ἥτις κατ'
ἀρχὰς ἠναντιώθη φοβηθεῖα ὡς ἐκ τῆς κακῆς ὑγείας τοῦ υἱοῦ τῆς.

Ὁ καρδινάλιος ὅμως ἐπίσκοπος τῆς Συνηγάλιος ἐξήλειψε τοὺς
φόβους τῆς κομητιόσσης, καὶ τῆς ἐκμυστηρεύθη μάλιστα ὅτι εἰς
καρδινάλιος ἐμεσίτευσε εἰς τὸν Πάπα ὡς συμπεριληφθῆ ὁ υἱὸς
τῆς εἰς αὐτὴν τὴν πρεσβείαν ἢ ματαιότης ὑπερίσχυεν τῆς μη-
τρικῆς στοργῆς καὶ οὕτω συγκατένευσε· καὶ πραγματικῶς ὁ καρ-
δινάλιος, Ανίβας δὲ Γέγκης προβλέπων τὴν ἀρνησιν τοῦ καρδη-
ναλίου Κονσάλδη, γραμματέως τῆς ἐπικρατείας, ἐμεσίτευσε καὶ
ἐπέτυχεν κατ' εὐθείαν παρὰ τοῦ Πίου Ζ' τὸν διορισμὸν τοῦ Μά-
σταη. Ὁ Πάπας μετὰ ταῦτα τὸ ἐκονοποίησε τοῦ καρδινά-
λιου Κονσάλδη, ὅστις εὐρεθεὶς περιπεπλεγμένως, ἐγνωστοποίησεν
πρὸς τὸν Πάπα, ὅτι τὸ Ἀρχεῖον εἶχε ἤδη ἀποστείλει τὸ ἐπίσημον
δί' οὗ, εἰς τὴν θέσιν ἢν ἐκαταδοκοῦσεν ὁ Μάσταης, ἐδιορίζετο ὁ
κανόνικος Ἰωσήφ Σαλούστης. Ἀλλὰ ὄν ἀδύνατον εἰς Πάπας νὰ
λείψῃ ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσίν του, ὡς ἐκ τούτου ἦτον ἀνάγκη συμβι-
θασμοῦ τινος. — Ὁ καρδινάλιος Κονσάλδης ἐπεφῆρτισε περὶ τού-
του τὸν μονσηνιὸρ Μούντζιον « εἰς τὴν πρώτην προσβολὴν τῆς
ἐπιληψίας » παρήγγειλεν ἡ αὐτοῦ πανιερότης εἰς τὸν Ἐπίτροπον
« πέμψατε τούτον ὅθεν εὐαρεστεῖτε, καὶ τότε ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἰω-
σήφ Σαλούστης ἄς ἐκπληροῖ τὰ χρέη γραμματέως τοῦ Ἀποστο-
λικοῦ Ἐπιτρόπου. » Ὁ Μονσηνιὸρ Μούτζιος ἐνόησε τὸν σκοπὸν
του καὶ ὑπήκουσεν. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν καὶ ἐφθασαν εἰς Γένοβαν
περιμένοντες τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως.

Ἐντούτοις συνέβη νὰ ἀποθάνῃ Πῖος ὁ Ζ'. ὁ δὲ καρδινάλιος δὲ
Γέγκης ὁ προστάτης τοῦ Μάσταη, ἐκλέχθη Πάπας. Ὁ μονσηνιὸρ
Μούτζιος ἠθέλησε νὰ περιμένῃ τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ποντίφικου·
μόλις δὲ ἔμαθεν αὐτὴν ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβιβασθῆ συμπαραλαμ-
βάνων καὶ τὸν Μάσταη. Ὁ Ἀποστολικὸς Ἐπίτροπος εἶχε πάντοτε

τὰς ἐλπίδας του εἰς αὐτὴν τὴν κατηραμένην ἐπιληψίαν ὅπως ἐ-
ξέλη τῆς περιπλοκῆς· ἀλλ' ἡ ἐπιληψία δὲν ἐπῆλθε, οὔτε ἴπο
δυνατὸν νὰ προέβη ἕνεκα τῶν κακουχιῶν τοῦ ταξιδίου.

Ἐπειτα ἀπὸ ἐν ἐξάμηνον ταξίδειον ἐφθασαν τέλος εἰς Μεδο-
αζην, τὴν δὲ ἐπιῦσαν ἡ πρεσβεία ἐτοιμάζετο νὰ ἔμβῃ εἰς Χυλί.
Τότε δὲ ἀπεκαθίστατο ἀδύνατον νὰ διώξουν τὸν Μάσταη· ἐξ ἄλ-
λου ὅμως ὁ μονσηνιὸρ Μούτζιος δὲν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῆ με-
τὰ δύο γραμματέων ἠναγκάσθη ὅθεν νὰ μεταχειρισθῆ συμβίβασ-
μὸν τινα, δι' οὗ ὁ Μάσταης ἐδέησε νὰ εὐχαριστηθῆ ὡς κατέχη
τὴν θέσιν ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ Ἀποστολικοῦ Ἐπιτρόπου. Ἡ
πόσον ποθητὴ ἐπιληψία τέλος ἐπῆλθε, ἀλλὰ πολὺ ἀργά, πολὺ ἐ-
λαφρά, καὶ ὁπότε δὲν ἀναγκαιοῦσε πλέον εἰς τὸν μονσηνιὸρ Μού-
τζιον. Ὁ Μάσταης ἀκολούθως ὠμολογοῦσεν, ὅτι ἡ διάβασις τοῦ
Ἰσημερινοῦ τὸν ὠφέλησε τὰ μέγιστα μὴ λαβῶν, καθόλου τὸ διά-
στημα τῆς διαμονῆς του εἰς Χυλί οὐδεμίαν προσβολὴν τῆς ἀσ-
θενείας.

Ὁ Μάσταης ἄρχισε νὰ κηρύττῃ εἰς τοὺς Ἰθαγενεῖς, ἐπροτιμοῦσε
δὲ τὸ σύνθετος μέρος του, ἦτοι τὴν νυκτερινὴν διδασχὴν. Οἱ Χυλια-
νοὶ ὅμως δὲν ἐφαίνοντο τοσοῦτον ἐνθουσιασμένοι ὅσον οἱ κάτοικοι
τῆς Συνηγάλιος, ἴσως διότι δὲν ἐσυγκινούντο ἐκ τῆς χάριτός του,
ἴσως διότι ἐκείνοι οἱ δημοκράται, ὑστερημένοι κομφύττης, ἐπρο-
τιμοῦσαν τοὺς ῥήτορας τοῦ βήματος, ἢ τὸ κυνῆριον τῶν ταύρων.
Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ πρεσβεία ἀπέτυχεν.

Ὁ Μάσταης ἐβάλλη ἄνου κάτω ὡς κάμη νὰ ἀποτύχῃ ἐπίσης
καὶ ἡ πολιτικὴ πρεσβεία· ἰσεχώρησεν εἰς τὰς οἰκίας τῆς ὑψηλῆς
τάξεως τῶν Χυλιανῶν. Διὰ τοῦ ὠραίου προσώπου του ἐγόητευσεν
τὰς γυναῖκας· διὰ τοῦ τίτλου του ὡς κόμης ἐθάμβωσε ἐκείνους
τοὺς πλαστοὺς δημοκράτας, οἵτινες οὐσιωδῶς δὲν ἦσαν ἄλλο εἰμὴ
ζωηροὶ Ἰσπανοὶ· ἐδυσφήμησεν μετὰ ἀστείότητος τοὺς συντρόφους
του, ἐσατύρισεν τὸν ἀντίπαλόν του Σαλούστην, ἐνέσπειρεν φόβους
εἰς τοὺς πολιτικούς, ἐσκανδάλισε τὸν ἀνώτερον κλῆρον, διήγειρε
εἰς ὄλους ὑποψίας περὶ τῶν κεκρυμένων σκοπῶν τῆς ἀποστολῆς
των. Ὁ Μάσταης ἔκαμε συγχρόνως νὰ προκύψῃ διχόνοια μεταξὺ
τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ γραμματέως του· ἔκαμε νὰ υποπέσουν εἰς
λάθῃ ἀμφοτέρως, διοργανίζοντας τὰ πράγματα κατὰ τὸ δοκοῦν του
ὡς ἰδιαιτέρας γραμματεῖς· καὶ δι' ἑνὸς χαριεντισμοῦ ἀπεκατέ-

ΙΔΕΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ
Διὰ τὸν μονσηνιὸρ Μούτζιον, καὶ ἰδοὺ διὰ τίνος μέσου.
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙΝΟΤΗΤΑ
ΜΟΧΛΙΣ Τῆς ἐπαρχίας τοῦ Χυλί εἶχον ἀπο-
στολικὸν τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀπὸ τὸν ἀποστολικὸν ἐπίτροπον, δὲν

δύο ὄχθων, μεταξύ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, εἰς τόσον κρίσιμος περιστάσει, καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν ἀνταμείψῃ. Τὸν ἀπέσυρε ὅθεν ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Σπολέτου, ὅπου μόλις εἶχεν ἓν εἰσοδήμα τριῶν ἢ τεσσάρων χιλιάδων ταλλήρων, καὶ τὸν δόρισε καρδηνάλιον καὶ ἐπίσκοπον Ἰμόλας, βαθμὸς ὅστις τοῦ ἔδιδεν ἓν εἰσοδήμα ἐννέα χιλιάδων ταλλήρων κατ' ἔτος.

Εἰς Ἰμόλαν ὁ Μάστας ἐτήρησε τὴν αὐτὴν διαγωγὴν ὁποίαν καὶ εἰς Σπολέτο, ἦτον ὅμως ὀλιγώτερον ὀρηκτικός. Ὅπως δὲ κάλλιον κρύπτει τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας του, διέκοψε κάθε εἶδος σχέσεων μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ἧτις ἦτον σημειωμένη εἰς τὰ ἀστυνομικὰ βιβλία, ὡς φιλελευθερίζουσα ἐπικίνδυνος καὶ ἐναντίως εἰς τὴν κληρικὴν κυβέρνησιν. Συγχρόνως ὅμως ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς του ἐπὶ τῶν φιλελευθεριζόντων ἀτόμων, σκεπάζων αὐτοὺς διὰ τῆς ἰδίας του εὐθύνης. Πρὸ πάντων δὲ ἐμύσουσε τοὺς Κεντηρίονας, εἶδος τι ὀπλοφόρων, αἰτινες, ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν πειράτην, τὸν καλούμενον καρδηνάλιον Ἀλβάνην, ἐλεηλατοῦσαν τὰς Ῥωμανίας. Ἡ τοιαύτη δὲ διαγωγή του τοῦ ἀπέκτησε τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, καὶ ἔκαμε νὰ τοῦ συγχωρέσουν τὸ εὐερέθειστον καὶ θηριῶδες τοῦ χαρακτήρος του.

Πράγμα παράδοξον! αὐτὸς πρὸ πάντων ἦτον ἀδυσώπητος ἐναντίον τῶν γυναικῶν ἐπιληψίμου διαγωγῆς! ἠδύνατό τις ὅθεν νὰ εἴπῃ τὴν Α. Πανιερώτητα τὸν Μάσταν ἄνθρωπον ἀκηλίδωτον, Βεβαίως ὄχι!

Προκειμένης τῆς ἐκπληρώσεως ἀποστολικῆς τινὸς περιουσίας παρετήρησεν εἰς τι μοναστήριον καλογραίων, κείμενον εἰς μικρὸν τι χωρίον μετὰ τῶν ὄρεων, μίαν ἡγουμένησαν ἧτις τοῦ ἐσυγκίνησε τὴν καρδίαν αὐτῆ ἦτον ἡ ἡγουμένησα τοῦ Φονιάνου. Αὐτὸ τὸ μοναστήριον ἦτον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐνὸς ὑποδεεστέρου του, τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Φαέντζας, τοῦ μοναχίου Φολικάρδου. Ἦδον, εἴτε διότι ὁ Μάστας ἐξηλοφθονοῦσεν αὐτὸν τὸν ἐπίσκοπον, εἴτε διότι δὲν ἠθέλε ἡ ἐρωμένη του νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐτέρου, ἐραδιούργησεν εἰς Ῥώμην, ἐπέταξε κάμποσα χρήματα, καὶ ἐπέτυχε ὅπως τὸ Φονιάνο ἀποσπασθῆ ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Φαέντζας, καὶ προστεθῆ εἰς ἐκείνην τῆς Ἰμόλας.

Ὁ Μοναχίου Φολικάρδου ὡς ἐκ τούτου ὤμοσεν μῖσος ἀδιάλακτον κατὰ τοῦ Μάστα, ἐπεμψεν ἀναφορὰς ἐπὶ ἀναφορῶν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Πάπα περὶ τοῦ γινόμενου σκανδάλου, ἕνεκα τῶν ἐπισκέψεων τοῦ καρδινάλου πρὸς ἐκείνην τὴν ἡγουμένησαν. Ἀλλ' ὁ Γρηγόριος, πάντοτε ἀπαθὴς εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀμαρτήματα, δὲν

τὰς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν. Ὁ Μάστας δὲ, γινόμενος ἀκολούθως Πῖος Θ'. κατέτρεξε μανιδῶς τὸν μοναχίου Φολικάρδου καὶ ὅλην του τὴν οἰκογενίαν ὃ δὲ ἔρωσ του μετ' ἐκείνης τῆς ἡγουμένησας ἐπέζησε εἰς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς τιάρας. Ὅποτε Πῖος ὁ Θ'. κατὰ τὰ 1855 ἔκαμε περιοδεῖαν τινα εἰς τὸ Κράτος του, ἄλλαξε δρόμον ὅπως ὑπάγη νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν ἡγουμένησαν καὶ νὰ προγευματίσῃ μετ' αὐτῆς.

Μόλα ταῦτα αὐτὴ ἡ μάλιστα δὲν ἦτον ἡ μόνη ἧτις ἐφλόγιζε τὴν ἀγγελικὴν ψυχὴν τοῦ Πίου Θ'. (κατὰ τὸ λέγειν τῶν κληρικῶν ἐφημεριδῶν) προσέτι καὶ ἡ Δ. Κλάρα Κολόνα ἐπέζησε καὶ αὐτὴ εἰς τὸν καιρὸν καὶ εἰς τὰ συμβεβηκότα. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἀπὸ Κυλὶ, ὁ μοναχίου Μάστας, ἄλλο τι δὲν ἤφερε μετ' ἑαυτοῦ τοῦ ὡς ἀνάμνησιν, εἰμὴ ἓνα παπαγάλον διὰ τὴν Δ. Κλάρα. Μετὰ ταῦτα αὐτὸ τὸ πτηνὸν ἐχρησίμευσε ὡς ξεδοτῆρι διὰ πολλὰ ἔτη ἐνὸς μοναστηρίου καλογραίων. Ἡ Δ. Κλάρα ἦτον τὸ ἀντικείμενον τοῦ πλέον σφοδροῦ πάθους τοῦ Μάστα, ὅλη δὲ ἡ Ῥώμη ἐδιηγῆτο τὰς τρέλας τὰς ὁποίας αὐτὸς ἔκαμνε δι' ἐκεῖνο τὸ εὐγενὲς πλάσμα.

Ὅποτε ὁ Μάστας, ὡν εἰσέτι λαϊκὸς, ἐπαρησιάζθη εἰς Πῖον τὸν Ζ'. ὅπως ζητήσῃ τὴν ἀδειαν νὰ καταταχθῆ εἰς τὴν εὐγενῆ φρουρὰν ἢ Α. Ἀγιότης τοῦ εἶπε « Τέκνον μου, σὺ πειράζεσαι ἀπὸ δύο σκληρὰς ἀσθενείας· εἶσαι ἐπιληπτικός καὶ ἐρωτόληπτος. Γίνου κληρικὸς καὶ θέλει ἰατρευθεῖς καὶ ἀπὸ τὰ δύο. »

Ὁ Μάστας ὑπήκουσεν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἰαθῆ οὔτε ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν οὔτε ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Ἡ Δ. Κλάρα ὑπανδρεύθη μετὰ τοῦ Κόμ. Βικεντίου Κολόνα, ἐξήσκησε ὅμως πάντοτε μίαν φανεράν ἐπιβρόχην ἐπὶ τοῦ ἔραστοῦ τῆς, αὐτὴ τὸν ἤφερεν ἐμπρὸς, καὶ τὸν ἐρημούλησε καθ' ὅλον του τὸ στάδιον. Καὶ τῶντι αὐτὴ ἐνήργησε ὅπως διορισθῆ εἰς τὴν ἔδραν τοῦ Σπολέτου, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνην τῆς Ἰμόλας τοῦ ἐπετάχυνε τὴν προφύραν, προκατέβαλε τὰ ἀναγκαῖα ἐξοδα διὰ τὴν χειροτόνησίν του ὡς Καρδηνάλιος καὶ ἔκαμε προστούτους καὶ τὰς χαρὰς, διευθύνουσα τὰς ἐορτὰς αἰτινες ἔγιναν πρὸς τιμὴν τοῦ καρδηνάλατου.

Ἡ Δ. Κλάρα ἦτον γυνὴ ὠραιότατη ἂν καὶ ὀλίγον εὐτραφῆς. ἔκαμνε στίχους καὶ ἦτο φιλελεύθερος. Μόλις ἔγινε Πάπας Πῖος ὁ Θ'. εὐρισκόμενος εἰς ἀμφιρόπρειαν περὶ τῆς διαγωγῆς ἣν ὄφειλε νὰ κρατήσῃ ἡ Δ. Κλάρα συνηργάσθη δραστηρίως μετὰ τοῦ μοναχίου Κόβολη καὶ τοῦ κανόνικου Γρατζιόζη, τοῦ πνευματικοῦ τοῦ Πίου Θ'. ὅπως τὸν πείσουν νὰ δώσῃ τὰς μεταρρυθμίσεις. Αὐτὸς ὁ

πήκουσε· ὁ δὲ καθολικὸς κόσμος ἐπίστευσε δι' ἐν ὁλόκληρον ἔτος, ὅτι Πνεῦμα Ἅγιον ἐφώτιζε αὐτὸν τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ πολιτικὸς κόσμος κατεπλήχθη, βλέπων ἐπὶ τῆς Ἀποστολικῆς ἑδρας, ἕναν Πάπαν ὅστις ἠμνήστειεν, μετερῦθμαιεν, ὠμιλοῦσε περὶ ἐλευθεριῶν, καὶ ἐχειραφετήτο ἀπὸ τὴν τρομερὰν ἐπιρροήν τῆς Αὐστρίας. Ἀλλ' ἡ γενικὴ ἀπάτη δὲν διήρκεισε ἐπὶ πολὺ. Ὁ μοναχὸς Κόβολης ἀπέθανε καὶ τὸν διεδέχετο ὁ Ἀντωνέλης, ἀπέθανε προσούτοις ὁ Γρατζιόζης καὶ ἀντ' αὐτοῦ διορίσθη ὁ μοναχὸς Στέλας, βη-
 λιαρδιστὴς περιφέρμος. Ἐτελεύτησε καὶ ἡ Δ. Κλάρα, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἡ Κομήτισα Σπάουρ ἤρχισε νὰ παρῆσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Ἡ Τερέζα Γερῶ, γυνὴ ὠραιοτάτη, κατήντησε τὸν ἄνδρα τῆς Δούελ ἄγγλον ἀρχαϊκῶν ἡθῶν νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύτης του, ὅστις τὴν ἄφησε κληρονόμον του· μετὰ ταῦτα δὲ ὑπανδρεύθη τὸν Κόμητὰ Σπάουρ ὑπουργὸν τοῦ βασιλέως τῆς Βαβαρίας. Ἡ Δ. Κλάρα ὅπως ἔχει αἰτίαν νὰ βλέπῃ συχνὰ τὴν Α. Ἀγιότητα, τὸν Πάπα, τὸν κατέπεισε νὰ καθιερώσῃ τὴν συνήθειαν, τοῦ νὰ διδῇ ἀκροάσεις καὶ εἰς τὰς γυναῖκας. Ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ συνήθειας ἡ κοντέσα Σπάουρ ἄρχισε νὰ ἐπισκέπτηται τὴν Α. Ἀγιότητα καὶ νὰ πλέκῃ ραδιουργίας χάριν τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ ἑαυτοῦ της. Ἡ ἡγουμένησα τοῦ Φονιάνου ἔζη μακρὰν, ἡ Δ. Κλάρα εἶχεν ἀποθάνει, ἔμεινε ὅθεν θέσις τις κενή, ὅπως τὴν καθέξῃ ἡ κομήτισα. Ἦδη αὕτη ἡ Ἰταλίς δὲν ἦτον γυνὴ ἥτις ἄφινε νὰ χάσῃ τὴν εὐκαιρίαν, ἢ νὰ συγχωρήσῃ ἄλλας νὰ ὠφεληθοῦν ἐξ αὐτῆς. Ὡραία, γρητευτικὴ, χαροποιὰ, πανούργος, ἤξευρε νὰ κάμνῃ στίχους, νὰ συζητῇ περὶ τῶν ὠραίων τεχνῶν νὰ διηγῆται τὰ νέα τῆς πόλεως καὶ τῶν συναναστροφῶν μετὰ πολλοῦ πνεύματος. αὕτη ὅθεν ἀπεκατέστη ἡ Ἐγείρα τοῦ Ἄντι - Θεοῦ· ἔθεσε τὰς χεῖρας τῆς εἰς τὴν δογματο-
 λογίαν, εἰς τὰς ἐγκυκλίους, εἰς τὰς ἀποστολικὰς ἐπιστολάς, τὰς ἔθεσε προστούτοις εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν δι-
 πλωματίαν, εὐχαριστομένης νὰ κάμνῃ νὰ ἀποτυγχάνῃ ὁ κόμης Ρώσης, εἰς τὸ νὰ προκαλῆ τοὺς φιλελευθέρους νὰ ὑπηρετῇ δὲ τὴν Νάπολιν καὶ Βιέννην. Ἡ κομψότης τῆς, ἡ ὀμηλιά τῆς, τὸ πρόσω-
 πόν τῆς ἐθάμβωσαν Πίον τὸν Θ', ὅστις κατήντησε νὰ μετεμφιε-
 σθῇ ὡς οἰκιακὸς τῆς καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ εἰς Γαέτην τὰ 1849. Καθότι ἡ Α. Ἀγιότης ἐγκατέλειπε τότε τὴν Ρώμην μᾶλλον ὅπως μὴ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ αὐτὸ τὸ γυναικίον, παρὰ ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ὀσημέραι ἀξάνουσαν ἐπανάστασιν. Ὁ καρδινάλιος Ἀντωνέλης με-
 τὴν πρόδον τοῦ καιροῦ ἀπεμάκρυνε ἐκείνην τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ Βατικάνου, ἕνεκεν ζηλοτυπίας τῆς ἐπιρροῆς τῆς, καὶ συνέβα-

λεψε τὸν Ἅγιον Πατέρα νὰ προσφέρῃ τὰς θωπείας του εἰς τὴν Ἄσπιλον Παρθένον, ὁ δὲ Πῖος Θ'. ὑπήκουσε, καθότι Πῖος ὁ Θ'. ὑ-
 πακούει πάντοτε εἰς κάποιον διὰ κάθε πρᾶξιν.

Ὁ Μάσταης ἐξόδευσε πολλὰ χρήματα εἰς ἐλεημοσύνας, καὶ ἐν γένει ἐφάνη καλὸς, κρύπτων τὰς κλίσεις του, χάρις εἰς τὸν κανό-
 νικον Σαρέτην, τὸν ἀντιπρόσωπόν του, ἄνθρωπον σοφὸν καὶ ἀξιό-
 λογον, Πῖος ὁ Θ'. ὅμως ἀκολούθως ἀντήμειψε κάκιστα αὐτὸν τὸν Μέντωρα καὶ φίλον του· καὶ ὅμως ἂν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἰμολας ἀ-
 πέκτησεν φήμην φιλελευθέρου καὶ δικαίου, ἐὰν ὡς ἐκ τούτων ἡ-
 δυνήθη νὰ ἀνοίξῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Ποντηφικατοῦ, τὰ χρεωστεῖ εἰς τὴν διαγωγὴν τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἀντιπρόσωπός του τὸν ἔκαμε νὰ κρατήσῃ, καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν τὸν ἔκαμε νὰ βαδίσῃ. Ἀλλὰ πάντοτε λησμονοῦνται ἐκεῖνοι οἵτινες χρησιμεύουν ὡς βαθ-
 μίδες ὅπως ὑψωθοῦν ἄλλοι· κανεὶς δὲ δὲν θέλει νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ποταπότητα εἰς ἣν ἦτον ἐν καιρῷ τῆς ἀδυναμίας του.

Ὁ Μάσταης ἀπεναντίας, εἰδείχθη ἀφοσιωμένος μάλιστα ὑπο-
 κληνῆς, εἰς τοὺς καρδινάλιους τῆς Βολωνίας, τῆς Ραβέννης καὶ τοῦ Φορλί,

Ἡ αὐτοῦ Πανιερώτης ὅθεν ὁ Ἰωάννης Μαρίνος Μάσταης Φερέτης κατεῖχε τὴν ἐπισκοπικὴν ἑδραν τῆς Ἰμολας ὁπότε ἐπαρῆσιν εἰς τὸ Κοκκλάβιο ὅπερ τὸν ἐκλεξε Ποντήφικα.

Ἦδη ὁποία ἦτον ἡ θέσις τῆς Ἰταλίας ὁπότε καθεῖξε τὸν θρόνον οὗτος ὁ νέος Ποντήφιξ. Ὅποιος Πάπας ἦτον ἀναγκαῖος. Ὅποιος ἄνθρωπος ἦτον Πῖος ὁ Θ' ;

Ἡ θέσις τῆς Εὐρώπης καὶ Ἰταλίας ἦτον αὕτη. Ἀπὸ τοὺς μο-
 νάρχας, τρεῖς ἦσαν ἐπιληπτικοὶ — ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, καὶ ὁ Πάπας. Τρεῖς ἦσαν γυναῖκες, φαντασμένοι καὶ ὄνειρευόμενοι. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας, ὁ Κάρλος Ἀλβέρτος, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Σβετίας.

Μία λυμφαντικὴ ἀλόπηξ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Βελγίου. Ἐνας κυβιστὴς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας· καὶ εἰς μόνος ἄνθρωπος, ὅστις διὰ τὸν χαρακτῆρα, διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ πνεῦμα του ἐτιμούσε τὴν μοναρχίαν. Ὁ Κζάρ! Οἱ λοιποὶ μονάρχαι ἦτον ὄχλος ἐστεμμένους. . . —

